

Bemærkninger til forslaget

Dankortet fungerer i dag som et billigt og effektivt betalingsmiddel. Brugen af dankortet er steget stærkt, siden det blev indført i 1983. Dankortet er i dag danskernes foretrukne betalingsmiddel, når de skal købe ind i butikkerne. Der er 3 millioner dankort. Dankortet kan anvendes i næsten alle butikker i Danmark. Når dankortet kan bruges i næsten alle butikker og i væsentligt flere end nogen af de andre betalingskort i Danmark, hænger det sammen med, at det ikke direkte koster noget, hverken for butikkerne eller for brugerne. Betalingsmiddellevet forbyder kortselskabet at opkræve gebyr af forretningerne, når der betales med kort i detailhandelen.

Pengeinstitutterne må godt opkræve gebyr for dankortet hos kortholderne, men det er der næsten ingen der gør. Forbrugerne opfatter derfor brug af dankortet som gratis. Derfor har de heller ingen grund til at anvende kontanter i stedet for kort, når de betaler i butikkerne. Pengeinstitutterne har også haft fordel af dankortet. Det har erstattet de meget omkostningstunge checks, og en del bankvirksomhed er i dag i realiteten lagt ud i butikkerne. Det skyldes, at forbrugerne også kan hæve kontanter på deres dankort i butikkerne. Konkurrencestyrelsens undersøgelser viser, at der i praksis hæves kontanter svarende til 30 pct. af de samlede dankortbetalinger i detailhandelen. Hertil kommer, at bankerne i hele perioden har tjent på renterne af gennemstrømningskapitalen.

I 2000 benyttedes dankortet i alt 400 millioner gange i butikkernes terminaler. Det er mere end 1 million transaktioner pr. dag. Dankortets store udbredelse og anvendelse fremgår også, når man sammenligner med andre lande. Danmark hører til de lande i Europa, hvor flest butikker accepterer betaling med kort, når man måler det pr. indbygger.

Danskerne har forholdsvis få betalingskort pr. indbygger (626 pr. 1.000 indbyggere). Franskændene og italienerne har lidt færre kort, mens forbrugerne i alle andre vestlige lande har væsentligt flere. Det afspejler det forhold, at når næsten alle butikker i Dan-

mark tager imod dankortet, er der ikke grund til at have mange forskellige kort.

Danmark har i dag den suverænt billigste infrastruktur på betalingsformidlingsområdet. PBS – Pengeinstitutternes BetalingsSystemer – er kun halvt så dyrt som det næstbilligste i verden. Dette skyldes, at PBS er bygget op i fællesskab af alle danske pengeinstitutter på et tidspunkt, da ingen bank havde en markedsandel på over 10 pct.

I løbet af 1990'erne og starten på dette årtusind er der sket en voldsom koncentration af pengeinstitutterne, og denne udvikling truer nu den billige og effektive betalingsformidling for kunder, butikker og små pengeinstitutter.

Der er planer om at åbne for, at der fremover både skal kunne opkræves betaling hos kortholderne og i butikkerne. Dette kommer til at koste kunderne penge. Gebyrerne bliver større end i dag, og der er kun kunderne til at betale. Der tales ganske vist om, at der skal sikres konkurrence på markedet, men koncentrationen af pengeinstitutterne vil begrænse denne konkurrence til et minimum. En anden konsekvens vil være, at mindre butikker vil blive truet af butiksdød – med skadelige virkninger på butiksstrukturen og butikstætheden.

Ved at Nationalbanken overtager dankortet eller opretter et dankort, kan denne betalingsformidling også sikres i fremtiden. Dette er af afgørende betydning for kunderne og kan være med til at sikre en bredspektret og nuanceret butiksstruktur samt sikre små (både lokale og landsdækkende) pengeinstitutters overlevelse. Derfor er der tale om et område af vital samfundsmæssig interesse, som i dag styres af private virksomheder og trues med misbrug fra disse virksomheders side, og som bør sikres gennem en demokratisk regulering.

Ifølge den daværende økonomiministers besvarelse af spørgsmål 2 og 3 i forbindelse med behandlingen i 2001 af forslaget til lov om udstedere af elektroniske penge, jf. (2000-01) L 166 – bilag 8, må det antages, at der ikke er noget til hinder for, at Nationalbanken påtager sig en sådan opgave.